

Hartkatheterisatie

INHOUD

1 Wat is een hartkatheterisatie?	4
2 Ingreep en nazorg	4
2.1 Voorbereiding	5
2.2 Uitvoering van de hartkatheterisatie	6
2.3 Een stentimplantatie	7
2.4 Mogelijke complicaties	8
2.5 Nazorg	9
2.6 Thuis	10
3 Enkele vaak gestelde vragen	12
4 Tot slot	14

Beste patiënt

Binnenkort word je in het AZ Maria Middelaars opgenomen voor een hartkatheterisatie.

In deze brochure trachten we je zo duidelijk mogelijk uit te leggen wat dat precies inhoudt. Heb je echter na het lezen van deze brochure nog vragen, aarzel dan niet om contact op te nemen met je arts of de verpleegkundigen. Zij zullen je graag voorthelpen.

Neem ook zeker eens een kijkje op de website: www.hartcentrum.be

1 Wat is een hartkatheterisatie?

Een hartkatheterisatie of coronarografie is een onderzoek waarbij het hart en de bloedvaten van het hart (de kransslagaders) in beeld gebracht worden.

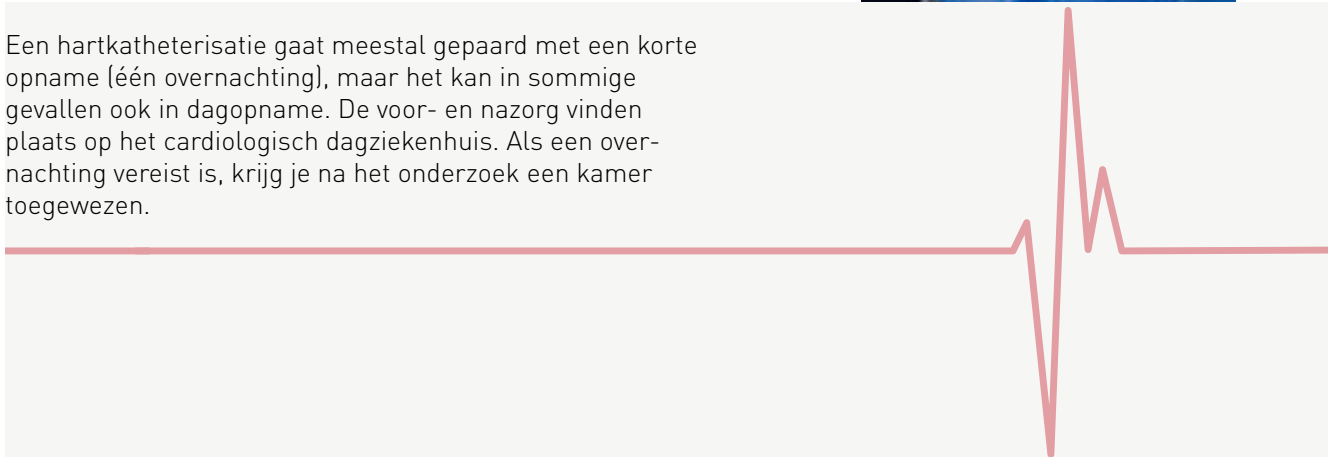
Redenen waarom dit onderzoek wordt gedaan, zijn:

- Opzoeken van vernauwingen of verstoppingen in de bloedvaten van het hart;
- Meten van de kracht van het hart (de pompwerking);
- Beoordelen van de werking van de hartkleppen;
- Meten van de bloeddruk in het hart en de longen.

2 Ingreep en nazorg

Een hartkatheterisatie gaat meestal gepaard met een korte opname (één overnachting), maar het kan in sommige gevallen ook in dagopname. De voor- en nazorg vinden plaats op het cardiologisch dagziekenhuis. Als een overnachting vereist is, krijg je na het onderzoek een kamer toegewezen.

2.1 Voorbereiding

De arts zal je vooraf zeggen of je nuchter moet zijn voor het onderzoek. Thuismedicatie mag ingenomen worden met een klein slokje water. Bij gebruik van bepaalde **bloedverdunners** moet je, in overleg met je behandelend arts, stoppen met die te nemen. Andere bloedverdunners stop je niet.

Niet te onderbreken	Te onderbreken in overleg met behandelend arts
Asaflow® Cardioaspirine® Clopidogrel Brilique® Efient®	Sintrom® Acenocoumarol Marevan® Marcoumar® Pradaxa® Xarelto® Eliquis® Lixiana®

We vragen je wel om voor de start van het onderzoek nog eens te vermelden dat je die medicatie neemt. Het is raadzaam een lijst mee te brengen bij opname met daarop al je thuismedicatie. Een voorgedrukte lijst hiervoor vind je in de onthaalbrochure. **Ben je allergisch voor contraststof, jodium of latex, meld dat bij opname zeker aan de verpleegkundige.**

Heb je **suikerziekte** en neem je Glucophage®, Metformax® of metformine, dan is het belangrijk om deze medicatie 24 uur voor het onderzoek te stoppen.

Juwelen hinderen het onderzoek en laat je best thuis of op de kamer.

Na inschrijving aan het onthaal dien je je aan te melden bij het **cardiologisch dagziekenhuis**. Nadien kun je plaatsnemen in de lounge, in afwachting van je onderzoek. Wanneer je onderzoek nadert, krijg je een bed toegewezen en kun je je klaarmaken.

Op het dagziekenhuis zal de verpleegkundige bij jou een infuus plaatsen. Eventuele voorbereidende onderzoeken, zoals een elektrocardiogram (of andere), kunnen voor de start van de hartkatheterisatie gebeuren.

2.2 Uitvoering van de hartkatheterisatie

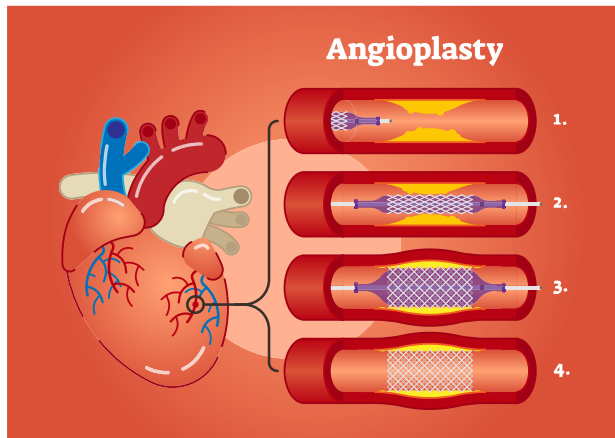
- Je wordt met het bed de onderzoekszaal binnengereden, en dan mag je op de onderzoekstafel gaan liggen.
- Je krijgt elektroden geplaatst om je hartritme te volgen tijdens het onderzoek.
- Om de katheter naar het hart te brengen, wordt er eerst een buisje **via de lies of pols** in een slagader aangebracht. De arts beslist welke toegangsweg zal gebruikt worden.
- Om infecties te voorkomen, wordt de punctieplaats geschoren en ontsmet. Deze lichaamszone mag vanaf dan niet meer aangeraakt worden met de handen. Je wordt bedekt met een grote, blauwe steriele doek.
- Het onderzoek gebeurt onder **plaatselijke verdoving**.
- Indien het onderzoek **via de pols** gebeurt, krijg je na het plaatsen van het buisje in de slagader een medicijn toegediend om spasmen of krampen in de slagader te voorkomen. De medicatie brengt gedurende een 30-tal seconden **een branderig en warm gevoel** in de volledige arm teweeg.
- Door middel van röntgenstralen en contrastvloeistof worden de kransslagaders en vervolgens de linkerhartkamer zichtbaar gemaakt. Dat geeft tweemaal een voorbijgaand (15 à 20 seconden) **warmtegevoel**, gaande van het hoofd naar de tenen. Je kan een vals gevoel krijgen dat je moet plassen.
- Hierna wordt **het resultaat van het onderzoek** met jou besproken. Afhankelijk van het resultaat kan gekozen worden voor:
 - een medicamenteuze behandeling (pillen);
 - het plaatsen van een stent (doorblazen);
 - een heelkundige ingreep (overbrugging).
- Aanvullend onderzoek: indien nodig zal de cardioloog een tweede buisje plaatsen in de lies of elleboogplooi dat in een ader gaat en niet in een slagader. Via die weg kan de arts de werking van de hartkleppen nakijken en kunnen de bloeddrukken in je hart en longen gemeten worden.

2.3 Een stentimplantatie

Wordt er gekozen voor het plaatsen van een stent als behandeling, dan kan dat meestal aansluitend gebeuren.

Een **stent** is een klein, roostervormig metalen buisje ('veertje') dat met behulp van een ballonkatheter in het zieke bloedvat geplaatst wordt. Door het opblazen van de ballon wordt de stent opengeplooid tegen de wand van het bloedvat. Na het verwijderen van de ballon blijft de stent permanent ter plaatse.

Het plaatsen van de stent kan soms (tijdelijk) een drukkend gevoel op de borst geven.

Na de plaatsing moet je bloedverdunders innemen (bv. clopidogrel, Brilique®, Efixent®) om klontervorming in de stent te voorkomen. Belangrijk is dat die inname STIPT gebeurt. Alle nodige richtlijnen en voorschriften hiervoor krijg je mee vóór je ontslag.

2.4 Mogelijke complicaties

Er komen bijzonder weinig verwickelingen voor bij een hartkatheterisatie. Mogelijke verwickelingen zijn:

- Hartritmestoornissen;
- Bloeding ter hoogte van de aanprikplaats;
- Tijdelijke bloeddrukval;
- Overgevoeligheid of een allergische reactie aan de contraststof;
- Uiterst zeldzaam: hersenberoerte, hartinfarct, nierfalen en overlijden.

2.5 Nazorg

Na het onderzoek verwijdt de verpleegkundige het buisje uit de pols of de lies. Om nabloeding te voorkomen worden enkele voorzorgen genomen.

Als het onderzoek via de **pols** gebeurde, wordt een doorzichtig **polsbandje met luchtkussen** aangebracht. Met behulp van een spuit zal de verpleegkundige lucht uit het bandje lossen, wat als voordeel geeft dat je na het onderzoek mag opstaan. Het is zeer belangrijk **geen druk op de pols** uit te oefenen (niet trekken of duwen) om een bloeding te voorkomen.

Als het onderzoek via de **lies** gebeurde, zal de verpleegkundige **duwen** op de insteekplaats. Bij een stent zal (in de meeste gevallen) de insteekplaats in de lies gesloten worden met een inwendig sluitsysteem, om bloeding ter hoogte van de lies te voorkomen. Nadien wordt een **drukverband** aangelegd en moet je **platte bedrust** houden. Het is zeer belangrijk het been met drukverband stil te laten liggen, **niet te plooiën**, en je niet recht te zetten of recht te trekken in bed.

De verpleegkundige zal je vertellen wanneer je mag opstaan en zal regelmatig je bloeddruk, hartslag en punctieplaats controleren. Bij pijn in de borststreek of ter hoogte van de punctieplaats moet je altijd de verpleegkundige verwittigen. Ook als je een warm, nat gevoel in de lies of de pols zou voelen, want dat zou kunnen wijzen op een bloeding.

Bij een stent moet je één nacht in het ziekenhuis blijven, op een afdeling waar je hartritme continu kan gevolgd worden.

2.6 Thuis

De arts geeft aan wanneer je naar huis mag, en bij ontslag krijg je een controleafspraak mee.

Na een onderzoek **via de pols** is het best om de eerste drie dagen geen zware inspanningen te doen, geen druk uit te oefenen op de pols of gewichten van meer dan vijf kg te heffen.

Na een onderzoek **via de lies** mag je de eerste drie dagen geen bad nemen. Douchen mag wel. Matig je activiteiten: één week geen zware inspanningen doen, geen gewichten van meer dan vijf kg heffen en vermijden om lange afstanden te rijden. Rustige activiteiten, zoals op het gemak rondstappen, vormen geen probleem.

Je **risico op hart- en vaatziekten** beperken kun je ook door gezonder te gaan leven:

Stoppen met roken

Meer bewegen

Minder vet en zout eten

Leren omgaan met stress

Bloeddrukcontrole

Strikte medicijnname

3 Enkele vaak gestelde vragen

Hoe lang duurt het onderzoek?

Het onderzoek duurt ongeveer één uur, afhankelijk van het resultaat en de nodige behandeling. Ook hebben spoedprocedures steeds voorrang, waardoor jouw onderzoek kan opschuiven. Wij vragen hiervoor je begrip.

Is het onderzoek pijnlijk?

De prik voor de lokale verdoving kan pijnlijk zijn. Nadien kun je voelen dat de arts het onderzoek uitvoert, maar dat mag in principe geen pijn meer doen. Ervaar je toch pijn, meld het dan aan de arts.

Wanneer mag ik weer eten en drinken?

Doorgaans mag je ongeveer één uur na het onderzoek weer eten en drinken. Om de gebruikte contraststof sneller uit het lichaam te verwijderen, is het belangrijk dat je na de procedure voldoende water drinkt.

Mag ik dezelfde dag naar huis?

Werd er geen stent geplaatst en gebeurde het onderzoek via de pols, dan kun je in principe dezelfde dag nog naar huis. De arts zal je dat meedelen.

Mag ik zelf de wagen besturen?

Tijdens de eerste 24 uur na het onderzoek mag je zelf de wagen niet besturen; voorzie daarom een begeleider of vervoer.

Wanneer kan ik weer aan het werk?

In principe mag je 24 uur na een diagnostische hartkatheterisatie het werk hervatten. Werkhervatting na het plaatsen van een stent moet je met je behandelend arts bespreken.

Wanneer moet ik contact opnemen met mijn huisarts?

Contacteer je huisarts bij volgende alarmsymptomen:

- koorts (vanaf 38°C)
- bloeding
- blijvende pijn of zwelling
- roodheid of warm aanvoelen
- lekkage van de wonde
- huiduitslag

Kamersupplement

Kies je voor een eenpersoonskamer, dan krijg je een supplement van 150% aangerekend. Bij vragen wend je je best tot je behandelend arts of tot het onthaal van het ziekenhuis.

4 Tot slot

De inhoud van deze brochure is slechts een leidraad. Het doel ervan is om je zo goed mogelijk te informeren en voor te bereiden op het onderzoek.

Heb je echter nog vragen, aarzel dan niet en neem contact op met het hartcentrum.

www.hartcentrum.be
Polikliniek cardiologie
☎ 09 246 86 00

Deze brochure is gedrukt op maxioffset.
Papier afkomstig uit bossen die duurzaam
worden beheerd.

VOLG ONS OOK OP:

Gezondheids**Zorg** met een Ziel

Buitenring Sint-Denijs 30 | 9000 Gent | 09 246 46 46 | www.mariamiddelares.be | info@azmmsj.be